

UMFC Kameralnie

STONE MUSIC

Andrzej Karłow fortepian

14 IV 2023, piątek
godz. 19:00

Sala Kameralna im. H. Melcera
ul. Okólnik 2, Warszawa

Jak brzmi fortepian – zaryzykuję – wie każdy. Wydawać by się mogło, że w uniwersum dźwięków nie ma bardziej przewidywalnego brzmienia. I... nie ma chyba bardziej trywialnej i mylnej konstatacji. Repertuar dzisiejszego koncertu z gracją zadaje kłam temu stwierdzeniu, przecząc wszelkiej banalnej oczywistości. W programie odnajdziemy subtelną fortepianową grę dynamiką, barwą, rezonansem i wybrzmieniami, zarówno w kontekście pojedynczych dźwięków, jak i całych brzmieniowych płaszczyzn.

Warto wspomnieć, że data koncertu nie jest przypadkowa. Właśnie dziś, 14 kwietnia ma bowiem miejsce premiera albumu „Stone Music” Andrzeja Karąłowa (wyd. Fundacja Bocian Records) – dwunastocalowej płyty winylowej, na której znajduje się część utworów z programu koncertu. Z jednej strony *Stratum* Żanety Rydzewskiej i *There are forgotten bells above the crawling cloud* Andrzeja Karąłowa, a z drugiej strony płyty *Stone Music* Zygmunta Krauzego i *Zerstreutes Hinausschauen* Tomasza Sikorskiego.

W *Stratum* (2022) Żanety Rydzewskiej (*1991) odnajdziemy płaszczyzny brzmieniowe budowane z pojedynczych dźwięków i statycznych układów harmonicznym. W pierwszej części utworu pojedyncze dźwięki grane elektronicznym smyczkiem stopniowo zaczynają się na siebie nakładać. W części drugiej leżące na strunach fortepianu kamienie pobudzane są do drgań, a powstałe w ten sposób dźwięki mieszają się brzmieniowo z poprzednimi warstwami utworu.

Gra rezonansem i wybrzmieniami to ważny czynnik także w *There are forgotten bells above the crawling cloud* (2021) Andrzeja Karąłowa (*1991). Kolejne epizody kompozycji budowane są w oparciu o centra tonalne lub konkretne skale. Nastrój i wyraz całości utworu bardzo swobodnie nawiązuje do ambientu i muzyki post-rockowej (co sygnalizuje także dość długa i obrazowy tytuł, odnoszący się do wyniesionej z pewnego rodzaju estetyki muzyki post-rockowej i tendencji do nadawania opisowych tytułów).

Stone Music (1972) na fortepian amplifikowany Zygmunt Krauzego (*1938) to utwór, do wykonania którego niezbędne są kamienie o odpowiednim kształcie i wadze oraz metalowe pręty. Jak mówi kompozytor, na pomysł z kamieniami wpadł przypadkiem, poszukując nowego pomysłu instrumentacyjnego. Płożone na strunach fortepianu, wprawiane są w drgania, dając – wbrew pozorom – bardzo delikatny i subtelny dźwięk.

Zerstreutes Hinausschauen (1971), czyli *Widok z okna oglądany w roztertargnieniu* Tomasza Sikorskiego (1939-1988) to kompozycja, której istotą jest redukcja materiału muzycznego, wybrzmiewanie, powtarzalność i zmiany w natężeniu głośności. Utwór składa się z trzech kontrastujących ze sobą, ale spójnych wyrazowo odcinków (przy czym pierwsze dwa ogniwa należy zapętlić i wykonać dwu-, trzy- lub czterokrotnie). Na ostatniej stronie partytury kompozytor pozostawił adnotację mówiącą o tym, że tytuł kompozycji został zaczerpnięty z Franza Kafki, być może więc kompozycja oddaje metaforycznie nastrój kojarzący się z tekstem tego niemieckojęzycznego pisarza.

Utwór *Cloches d'adieu, et un sourire...* „*In memoriam Olivier Messiaen*” (1992) powstał na zamówienie niemieckiego radia Deutschlandfunk. Tristan Murail (*1947) skomponował go, by uczcić pamięć Oliviera Messiaena (1908-1992), u którego zresztą kilka lat studiował. W *Cloches d'Adieu, et un sourire...* Murail nawiązuje do jednego z preludium fortepianowych Messiaena – *Cloches d'angoisse et larmes d'adieu* (1929), odwzorowując między innymi sposób muzycznej narracji i trzy „pożegnalne” końcowe dźwięki.

Palais de Mari (1986) jest ostatnim utworem Mortona Feldmana (1926-1987) skomponowanym na fortepian solo. W ostatniej dekadzie życia silną inspiracją dla kompozytora stanowiła niedokładna symetria – w 1981 roku napisał nawet esej *Crippled Symmetry*, w którym, wychodząc od refleksji na temat wzorów widocznych na blisko- i dalekowschodnich dywanach i powtarzalności ich splotów, na przykładzie konkretnych utworów snuje rozważania dotyczące zaburzonej symetrii w muzyce. W *Palais de Mari* inspiracją stał się zobaczony w Luwrze schemat przedstawiający ruiny starożytnego babilońskiego Pałacu Zimri-Lima w Mari. W kompozycji Feldmana odnajdziemy wiele prawie identycznych powtórzeń, które zaburzone są jednak przez zmiany rytmu i wysokości dźwięków. Miękkie dźwięki i ciche poziomy głośności pozwalają uzyskać barwę, która być może odwołuje się do misternie tkanych dywanów o wyrafinowanej strukturze.

Olga Borzyszkowska

studentka II roku studiów magisterskich
specjalności teoria muzyki

PROGRAM

ŻANETA RYDZEWSKA (*1991)

Stratum - prawykonanie

ANDRZEJ KARAŁOW (*1991)

There are forgotten bells above the crawling cloud

ZYGMUNT KRAUZE (*1938)

Stone Music

TOMASZ SIKORSKI (1939-1988)

Zerstreutes Hinausschauen

TRISTAN MURAIL (*1947)

Cloches d'adieu, et un sourire... „In memoriam Olivier Messiaen”

MORTON FELDMAN (1926-1987)

Palais de Mari

Andrzej Karalów fortepian

Realizacja nagrania audio: Igor Szymański

Obsługa sceny: Piotr Kosiński, Jakub Osmański

Oświetlenie: Piotr Sochaczewski

Kompozytor, pianista, improvizator, pedagog. Doktor sztuk muzycznych. Od roku 2016 wykłada na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie na Wydziale Kompozycji Teorii Muzyki (od 2020 roku jako adiunkt). Jest absolwentem tej uczelni w klasach kompozycji prof. Stanisława Moryto oraz fortepianu prof. Bronisławy Kawalla. Laureat wielu ogólnopolskich i międzynarodowych konkursów pianistycznych, m.in. w Paryżu, Atenach, Warszawie. Jest również laureatem międzynarodowych i ogólnopolskich konkursów kompozytorskich, między innymi w Katowicach, Warszawie,

Poznaniu, Miskolcu (Węgry). W roku 2018/19 został objęty mentorskim programem LPO Young Composers Programme, w ramach którego prawykonała została kompozycja napisana dla London Philharmonic Orchestra w Southbank Centre w Londynie. Jego utwory wykonywane są w kraju i za granicą na koncertach oraz festiwalach w USA, Kanadzie, Anglii, Hiszpanii, Niemczech, Rosji, Francji, Estonii, w Australii, we Włoszech i na Węgrzech. Mimo że muzyka poważna jest jego głównym obszarem działalności artystycznej, jest otwarty na eksperymenty w zakresie muzyki elektronicznej i alternatywnej, co wpływa na kształtowanie jego stylu. Andrzej Karałow łączy inspiracje pochodzące z różnorodnych dyscyplin artystycznych w jego własny, unikalny język muzyczny. W 2019 roku nakładem DUX ukazała się jego pierwsza monograficzna płyta „Through” z kameralnymi kompozycjami, a w 2020 jego misterium „De invitatione mortis” na 3 solistów, chór męski, oktett i elektronikę do słów M. Papierskiego na dwupłytyowym albumie wydanym przez Chopin

University Press. Album nominowany był do fonograficznej nagrody Fryderyk 2021 w kategorii Album Roku: Muzyka Oratoryjna i Operowa. W 2019 roku ukazała się jego płyta „After All” (Requiem Records) z recitalem kameralnym w duecie z saksofonistą Pablo Sanchez-Escariche Gasch. W 2020 roku wydał album „Pedestal’s Complement (Bocian Records) oraz w 2018 „Wir” (Requiem Records) z elektroakustycznymi improwizacjami nagranych w duecie z Jerzym Przeździeckim. Jego utwory i interpretacje wydane zostały na kilkunastu albumach przez takie wytwórnie jak Ablaze Records (Australia-USA), DUX, Requiem Records czy Kroniki Warszawskiej Jesieni. Jako pianista-solista koncertuje w prestiżowych salach w kraju i za granicą oraz występuje z towarzyszeniem renomowanych orkiestr symfonicznych, takich jak Orkiestra Filharmonii Narodowej, Sinfonia Varsovia czy Polska Orkiestra Radiowa. Swoje umiejętności interpretacyjne: pianistyczne i kompozytorskie kształcił na mistrzowskich kursach między innymi w Oxfordzie, Montrealu, Walencji, Bergen, Imoli, Lipsku czy Dusznikach-Zdroju pod kierunkiem takich mistrzów, jak Beat Furrer, Zygmunt Krauze, Stefano Gervasoni, Mikhail Vosskresensky, Boris Petrushansky, Arie Vardi, Gary Graffman. Stypendysta Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Stowarzyszenia Pro Polonia (dwukrotnie), Rektora UMFC. W 2014 roku otrzymał Nagrodę Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, a 2015 roku otrzymał stypendium „Młoda Polska”.

Zapraszamy na następujące wydarzenia:

KWIECIEŃ 2023

- 16** MAŁY UNIWERSYTET MUZYCZNY
- 16** STUDENCI WYDZIAŁU JAZZU PREZENTUJĄ
- 17** EUROPEJSKIE OBLICZA AZJI
- 21** PROF. JERZY ARTYSZ. NASZ PEDAGOG -
SYLWETKA, KARIERA, UCZNIOWIE
- 23** MIĘDZYINTERNACJONALNY DZIEŃ TAŃCA

**Szczegółowe informacje o koncertach dostępne w folderze koncertowym
oraz na stronie internetowej Uczelni**

Bilety na koncerty do uzyskania:

- w księgarni Chopin University Press
(pon. 16:00-20:00, wt. 12:00-16:00, śr. 16:00-20:00, czw. 12:00-16:00, pt. 12:00-16:00),
- w biletomacie w hallu wejściowym UMFC,
- online w serwisie Bilety24.

Dystrybucja z wyprzedzeniem 2 tygodni, bez możliwości rezerwacji.

BIURO KONCERTOWE UMFC

(22) 2789 235, biuro.koncertowe@chopin.edu.pl
facebook.com/UMFChopin

Opracowanie programu: Biuro Koncertowe - Agnieszka Cieślak, Marek Rymarz